

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 4 november 2010

MEDITATIE

Maar één...?

Dankdag houden: wie kan het, wie doet het in oprechtheid van het hart? Het is als het goed is vanzelfsprekend, dat we met dankdag naar de kerk gaan, dat er gepreekt wordt. Er is alle reden tot dankbaarheid als we zien wat we dagelijks ontvangen ondanks onze zonde en ongerechtigheid. Maar de Heere vraagt naar ons hart op de dankdag.

Tien melaatsen heeft de Heere Jezus genezen in het grensgebied tussen Galiléa en Samaria. Ze leden aan een vreselijke ongeneselijke ziekte, waarvoor geen mens middelen had tot genezing. De dood zou zeker het slot zijn van het ziekteproces dat hun vlees aantastte. Christus werkt echter door Zijn machtswoord genezing. Een wonder dat geen mens kon werken. Waar komen die tien met die grote weldaad terecht? In de tekst vinden we er maar één die aan de voeten van de Heere Jezus terecht komt. Zal het er vandaag één op de tien zijn die zo met dankdag in de kerk terecht komt aan Zijn voeten?

En hij viel op zijn aangezicht voor Zijn voeten, Hem dankende en dezelve was een Samaritaan.

Lukas 17:16

Diep buigend

Diep buigt die ene genezen melaatse voor de Heere Jezus neer. Hij valt op zijn aangezicht aan Zijn voeten. Hij ligt met zijn gezicht in het stof. Het is de gestalte van een onwaardige die beseft iets onverdiend te hebben ontvangen. Het is de houding van een mens die de afstand tussen zichzelf en Christus ervaart. Het getuigt van ootmoed.

In zijn melaatsheid was hij onrein. Daarom moest hij naar de wet leven buiten de gemeenschap van mensen, maar ook buiten de gemeenschap met God. In die onreinheid zou hij eeuwig buiten God wegzinken. Daarnaast was hij nog Samaritaan. Volgens de joden was behoud voor Samaritanen niet mogelijk. Wat een wonder

dat God in en door Christus genezend naar hem heeft omgezien. Totaal geen rechten en toch genezen door Israëls God. Dat maakt dat Hij diep buigt in verwondering. Ook al zouden alle mensen een andere weg gaan, voor hem is er alleen die ene weg over. Terug en buigen voor de Heere Jezus.

Hoe zou het komen dat hij wel terugkomt en buigt en die andere negen niet? Dat spreekt van genade waardoor deze genezen melaatse mag opmerken wie God voor hem onverdiend wilde zijn. Om met ons hart dankdag te houden is diezelfde genade nodig. Genade die niet kijkt naar andere mensen maar die zichzelf leert zien in het licht van Gods Woord. Genade die doet opmerken: Het zijn de goedertierenheden des HEEREN dat ik niet vernield ben. Heere vanwege mijn zonden ben ik helemaal melaats en nu heeft u me nog niet vanwege mijn onreinheid voor eeuwig van voor Uw aangezicht weggedaan. Wat is het nodig om te zien en te doorleven door de toepassende kracht van Gods Woord en Geest dat God naar mij, onwaardige, wilde omzien.

Een seizoen lang gaf Hij kracht voor mijn werk. Voedsel en kleding kwamen uit Zijn hand. Ons gebed mag wel zijn: Geef mij ogen dat ik mag zien. En als u wel eens verwonderd bent geweest het achterliggende seizoen, dat over u als zondaar toch het zonlicht weer opging, waar is die verwondering, die verootmoediging nu? Dat ootmoedig buigen is steeds opnieuw vrucht van genade. Er is geen betere plaats dan aan Zijn voeten terecht te komen naast deze melaatse. Het is onmisbaar om daar terecht te komen. Nog wil God daar zondaren brengen.

Dankend

Danken is God de eer geven vanwege Zijn weldaden met mond en hart, dus met heel het leven. Zoals de mens geschapen was kon hij dat. Door de zondeval kan geen mens dat echter meer.

Uit het leven van deze genezen melaatse klinkt echter door wederbaren-

Inhoud

- 1 Maar één...?
- 2 De GG kunnen niet mee met de HSV (1)
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (43)
- 4 Sexuele revolutie
- 5 Even maar...
- 6 In kort bestek (1)
- 8 Bladzijden uit een synodaal journaal (5)
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

89e jaargang

Nr. 5

de genade Gods lof weer. We lezen dat deze genezen Samaritaan terugkeert met grote stem God verheerlijkende. Moet hij dat dan niet in de tempel bij de priesters doen. Dat heeft Christus hem met de andere negen toch geboden. Hij mag daar als Samaritaan niet komen.

Daarnaast heeft hij diep beseft, dat hij niet kon buiten die biddende maar ook dankende Hogepriester Die hem genas. Hij kan alleen in en door Christus met zijn dankoffer voor God verschijnen. Het getuigt er van dat hij niet alleen voor een aardse weldaad een Heelmeester nodig had maar ook voor zijn behoud (zie vs. 19) niet buiten de Zaligmaker van zondaren kan. Behoud is namelijk verlost worden van het grootste kwaad en gebracht worden tot het hoogste goed.

Met heel Zijn leven is deze Samaritaan aan Christus verbonden. De genadegave van het geloof doet hem terugkeren. Hij kan niet buiten het leven uit Christus, ook niet in zijn dankoffer. Alleen het werk van deze tweede Adam brengt deze Samaritaan tot Zijn bestemming. Hier in beginsel en straks volmaakt.

Hoe zullen wij ooit tot datzelfde lofoffer komen? God is het zo waardig. God eist het van ons als de Schepper en Onderhouder van het leven.

Zal de dankdag in 2010 u daar brengen? Het laat u onverschillig? Wees gewaarschuwd, de eeuwige vloek zal uw deel zijn. Eeuwig zult u roepen had ik

maar gevraagd om dankdag met mijn hart te leren houden op aarde. Had ik maar gesmeekt om het te leren zien: mijn leven melaats van zonde.

U zegt: waarlijk dankdag houden dat leer ik nooit. Ik doe niet anders dan mijn eigen lof zingen. Melaatse Samaritanen brengt Hij daar. Kan een mens verder weg zijn uit Gods gunst dan een melaatse en ook nog behoren tot die halve heidenen: dubbel onrein. Groter kan de afstand tussen een heilig God en een zondaar toch niet zijn. Toch kwam er dubbel herstel. Zo is herstel in het heden der genade nog mogelijk. Onmogelijk voor mensen, maar het getuigt van wat genade van God vermag. De naam van deze Heelmeester is Raad, Sterke God.

Denkt u dat u dankdag kunt houden buiten het offer van Christus? Dat zal nooit kunnen. Christus is nodig als biddende maar ook dankende Hogepriester om dat ware lofoffer met hart en mond te brengen. Nog is dat getal waarvoor Hij Zijn bloed gestort heeft niet vol. Nog moet Hij er in de tijd brengen uit de diepte van ellende tot dat lofoffer in Zijn ontzondigende bloed. Hier in beginsel vol van gebroken klanken van de kant van de zondaar maar straks eeuwig volmaakt. Niet alleen deze ene, maar een schare die niemand kan tellen uit alle talen, natiën en volken naar Zijn welbehagen.

Barendrecht,

ds. L. Terlouw

vlak van de kerken - er zijn al 30.000 exemplaren van de complete HSV besteld - de positieve reacties van velen en de volle tevredenheid van de Stichting Herziene Statenvertaling en we hebben alle ingrediënten om de HSV in elk geval een kans te gunnen.

Respons

Daarbij komt ook nog dat er in de Statenvertaling woorden staan die moeilijk te begrijpen zijn. Het rijtje is zo genoemd: bagge, berd, naken, smijter en nog enkele tientallen van zulke woorden. Maar, verschillende verouderde woorden zijn in de loop van de eeuwen al vervangen. En het hoeft echt geen probleem te zijn om dat proces in gang te laten blijven. Onze Generale Synode heeft dit overigens enkele weken geleden ook uitgesproken. Op die manier blijft de Statenvertaling voluit Statenvertaling. Ondanks het mooie dat de HSV met

Met de Herziene Statenvertaling verschijnt een uitgave die geen Statenvertaling is.

zich mee lijkt te brengen, blijkt toch dat er veel innerlijk verzet is tegen deze nieuwe vertaling. Dit verzet werd zelfs groter naarmate er meer bijbelboeken van de HSV gepubliceerd werden. Was er toch wat aan de hand met de HSV? Is het wel een Statenvertaling, zo vroegen velen zich af. Nu de hele HSV af is, moet het antwoord helaas zondermeer luiden: Nee, het is geen Statenbijbel meer.

Tijdens de Generale Synode van 2007 is al uitvoerig gesproken over de HSV. Een synodale commissie legde er de vinger bij dat de HSV tot stand komt zonder kerkelijk besluit. Het is een stichting, met personen uit verschillende kerkverbanden, die het werk ter hand heeft genomen. Aan de Statenvertaling lag wél een kerkelijk besluit ten grondslag. En dat is ook nodig voor zo'n uiterst gewichtige zaak als de vertaling van de Bijbel. De commissie wees ook op de verwarring en de polarisatie die de komst van de HSV met zich mee zou brengen.

De synode sprak vervolgens uit 'dat de Statenvertaling in de Gereformeerde Gemeenten als enige vertaling wordt aanvaard en dat daarom alleen deze vertaling mag worden gebruikt in de erediensten en bij kerkelijke activiteiten in de gemeenten' (Acta GS 2007, blz. 113).

1

De GG kunnen niet mee met de HSV

Nog een paar weken en de Herziene Statenvertaling (HSV) wordt gepresenteerd. Nog wel in Dordrecht, de stad waar het besluit voor de Statenvertaling viel. Straks is er een Bijbel waardoor de jeugd aan de Statenvertaling verbonden blijft, zo benadrukt het HSV-bestuur. Alleen, in de winkels ligt straks geen Statenvertaling, in een zogeheten herziene versie, maar een nieuwe vertaling, zoals die in 1951 ook verscheen. Daarom wees de Generale Synode in 2007 de HSV af. In enkele artikelen willen we dat standpunt nog eens uitleggen. Het is een afwijzing met een positief doel:

onze gezinnen en de jeugd bewaren bij Gods Woord.

Als je sommige berichten op je in laat werken zou je haast niet tegen de HSV kunnen zijn. Op de website van de gemeente Dordrecht staat zowaar een bericht over de Bijbel. Dat is toch mooi. 'De stad Dordrecht', zo lezen we, 'blijft verbonden met de Statenbijbel waarvoor de basis werd gelegd tijdens de Dordtse Synode in 1618-1619. Er komt een nieuwe versie van uit op 4 december in de Grote kerk van Dordrecht'.

Voeg hierbij de respons op het grond-

Geschenk

Het is goed om eerst nog eens onder ogen te zien hoe groot het geschenk van de Statenbijbel is. Vanzelf hoort deze geschiedenis bekend te zijn. Maar we kunnen de daden des Heeren niet vaak genoeg verhalen (Ps. 78:2-4).

Was het al geen wonder dat de Synode van Dordrecht kon samenkomen? Wat een tegenwerking was er jarenlang geweest! Het leek wel of de kerk in ons vaderland ten onder zou gaan aan de remonstrantse twisten. Maar de Heere neigde het hart van Prins Maurits, zodat de synode bijeen werd geroepen. Vele Godvruchtige theologen uit binnen- en buitenland namen aan de synode deel. Het besluit viel dat er een nieuwe bijbelvertaling moest komen die zeer dicht bij de grondtalen zou staan. Wetenschap en vroomheid gingen samen op bij de vertalers. De Heere spaarde hen kennelijk, ook toen de pest zijn tol eiste in Leiden. Groot was de blijdschap toen in 1637 de Statenbijbel gereed was.

De vertalers waren er diep in hun hart van overtuigd dat deze Bijbel 'Gods eigen woorden' vertolkte. Het waren mannen die de stem van de levende God in hun leven hadden gehoord. Ze hadden leren beven voor Gods majesteit. Deze Goddelijke woorden bekeerden ze zo getrouw mogelijk over te brengen in de Nederlandse taal. Heel goed waren ze zich bewust dat de Bijbeltaal niet eenvoudig is. Maar toch deden ze niet in de eerste plaats hun best om een begrijpelijke Bijbel onder het kerkvolk te brengen, maar een getrouwe Bijbel.

Om het eenvoudige(!) kerkvolk van die dagen maximaal te helpen, voegden ze de kanttekeningen aan de vertaling toe. Daarin staat een schat van uitleg over moeilijke teksten en ook een schat aan puur gereformeerde theologie. De gereformeerde hoogleeraar F.W. Grosheide schreef daar eens over: 'Het behoeft niemand enige moeite te kosten om in de kanttekeningen de gehele gereformeerde dogmatiek te vinden'.

Misverstand

Laten we direct een mogelijk misverstand rechtzetten. Met bovenstaande alinea's wilden we niet een indirect oordeel vellen over de medewerkers van de HSV. De discussie willen we zuiver houden. En ook willen we niet suggereren dat ze heimelijk van de Statenvertaling afwillen. Dat zou strijden tegen de uitdrukkelijke woorden van de Stichting HSV. Deze schreef

DE NAAM

43

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

STEENROTS
TESTAMENTMAKER
UITVERKORENE
VERBERGING
VOORBEELD

Ziet, Mijn Knecht, Welken Ik verkoren heb, Mijn Beminde, in Welken Mijn ziel een welbehagen heeft.

Mattheüs 12:18.

Het is voor de tweede maal in deze serie dat dit tekstvers aan de orde komt. Eerder stonden wij stil bij de naam 'Mijn Beminde'. Nu gaat het om de woorden 'Welken Ik verkoren heb'. De evangelist citeert hier Jesaja 42:1. Daar lezen we: 'Zie Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft'.

Op verschillende manieren is in de Heilige Schrift sprake van uitverkiezing. Er is een verkiezing van engelen, een verkiezing van mensen tot de zaligheid en ook een verkiezing van ambtsdragers tot een bepaald ambt. Jesaja leert ons dat er ook van een verkiezing van Christus gesproken mag worden. Hij draagt ook de naam 'Uitverkorene'. Die naam heeft hier betrekking op Zijn afzondering tot de ambtelijke dienst. Hij is de Uitverkoren Knecht des Vaders. Dit zelfde lezen we ook van David: 'Ik heb een verbond gemaakt met Mijn uitverkorene; Ik heb Mijn knecht David gezworen' (Psalm 89:4). David is ook in zijn verkiezing een type van Christus. Maar meer dan David is hier!

De uitverkiezing is van eeuwigheid. Zo ook de verkiezing van Christus. God is de zondeval een eeuwigheid vóór geweest. De Middelaar was al voor de grondlegging der wereld het Lam dat voorgekend en bestemd was om de Verlosser te zijn (1 Petr 1:20). Als er geen verkiezing van Christus was, kon de verkiezing van Adam helemaal geen doorgang hebben. Ten diepste is Zijn verkiezing nog heerlijker dan de verkiezing van zondaren.

De naam 'Uitverkorene' bevat wel een ontdekkende les voor ons. Wij hebben Christus immers helemaal niet uitverkoren. Deze Hoeksteen werd van de bouwlieden verworpen. De godsdienstige mens acht zijn eigengerechtigheid veel meer geschikt, dan deze uitverkoren Knecht. Zelfs tegen Zijn discipelen moest Christus zeggen: 'Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren'. Dat is aangrijpend. De elf discipelen waren uitverkorenen. Zelfs de uitverkorenen hebben Hem niet uitverkoren als hun Heere en Zaligmaker. Wie zal het wonder bevatten dat Hij toch zulken verloor, die Hem aanvankelijk verwierpen. Het was een vrucht van Zijn verkiezing, dat zij Hem gingen verkiezen.

Deze heerlijke naam is door de vijanden gehoord. Aan de voet van het kruis heeft men Zijn verkiezing in het openbaar in twijfel getrokken: 'En ook de oversten met hen beschimpten Hem, zeggende: Anderen heeft Hij verlost, dat Hij nu Zichzelf verlosse, zo Hij is de Christus, de Uitverkorene Gods' (Lukas 23:35). Wat men niet begreep is dat Hij Zichzelf juist niet kon verlossen omdat Hij de Uitverkorene Gods is. Als Christus ooit Zijn uitverkiezing heeft bewezen is het daarin dat Hij stierf om de uitverkorenen te verlossen.

Wat is het noodzakelijk dat wij alle dingen schade en drek leren achten om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus. Hij Die de Vader verloor zal ook door ons verkoren moeten worden. Heeft de naam Uitverkorene door Gods genade werkelijk waarde voor ons gekregen? Of verkiest gij nog altijd boven het leven de dood?

Nunspeet, ds. A. Schot

immers: 'Te midden van alle ontwikkelingen op het gebied van bijbelvertalingen en parafrazen die op de markt kwamen, was ons er alles aan gelegen de Statenvertaling voor onze en de komende generaties te bewaren. Omdat de Statenvertaling ons lief is vanwege haar eerbiedig luisteren naar de oorspronkelijke tekst, omdat wij de verstrengeling van wetenschap en vroomheid bij de vertalers hoogachten, willen we de Statenvertaling bewaren'.

Vanwege deze geruststellende woorden hebben sommigen nog een wat afwachtende houding ingenomen ten opzichte van de HSV. Laten we het resultaat beoordelen, dachten ze. Toch was het direct al duidelijk dat de stichting een fundamentele keuze maakte. Want hoe we het ook wenden of keren, de HSV heeft de *pretentie* een verbetering te zijn van de Statenvertaling. De Statenvertaling mag vanzelf blijven bestaan, maar toch zal het een vertaling zijn die een stapje lager komt te staan dan de HSV. Deze is immers, zo luidt de motivatie, duidelijker voor de hedendaagse lezer. Ook neemt de HSV allerlei ontwikkelingen op het gebied van de kennis van het Hebreeuws en Grieks mee. En een enkele keer wijkt de HSV bewust af van de overgeleverde grondtekst en volgt ze de tekst die bekend is geworden door de zogenaamde Dode Zeerollen, oude boekrollen waarop stukken bijbeltekst gevonden zijn.

De hoogachting voor de Statenvertaling mag er zijn, maar door het uitbrengen van de HSV zal de praktijk leren dat de oude Statenvertaling bij velen in de kast zal blijven staan. Dat is de Statenbijbel, waar vele geslachten bij hebben geleefd, waar honderden kinderen des Heeren door zijn onderwezen.

We schrijven dit niet uit een romantisch gevoel van nostalgie. Allerm minst. Maar we kunnen en willen er ook niet omheen dat Gods kinderen de eeuwen door de Statenvertaling als een grote zegen hebben ervaren. Nieuwere vertalingen zagen het licht, waar soms hooggeleerde mensen aan meewerkten. Maar ze vonden geen weerklank in de harten van hen die uit het Woord mochten leven. Modernere vertalingen kwamen op de markt, ze vonden soms gretig aftrek, maar toch bleef er een volk dat zich er niet toe voelde aangetrokken. Waarom niet? Was het een hang naar het oude? Was het een starre conservatieve houding? Was het vrees voor een berisping van de kerkenraad? *Nee, maar het was wel*

een vrees die het hart bezette, een vrees dat tekort werd gedaan aan het Woord van God.

Vonden zulke mensen de Bijbel gemakkelijk te begrijpen? Zeker niet. Misschien hebt u ze wel eens ontmoet: kinderen des Heeren die liepen te worstelen met een woord uit de Bijbel. Ze verstonden het niet. Het Nederlands was niet het grootste probleem, wel hun verduisterde verstand. Ze gevoelden zich als een natuurlijk mens die niet verstaat de

dingen die des Geestes Gods zijn. Het bleef duister, totdat de Heere het licht van Zijn Geest in het hart liet opgaan. Toen verstonden ze wat ze lazen, voor eigen hart en leven. Pas toen konden ze tevreden zijn. En Gods Woord werd hen dierbaarder dan ooit. Verstaan we dit?

(wordt vervolgd)

Meliskerke,
Middelburg,

ds. G.J.N. Moens
ds. J.M.D. de Heer

Sexuele revolutie

We kennen hem allemaal. Die jongen van een jaar of achttien. Hij woonde hier ver vandaan. Jaren geleden. Hijzelf is geen Egyptenaar, maar verblijft wel in dat voor hem vreemde land. Onvrijwillig. Er zal van hem niet veel terecht komen. Zonder toezien oog van een van zijn ouders. Lekker vrij in een vreemde omgeving. Bij "pleegouders" die in weelde leven. Hij kan zijn hart ophalen. Doen waar hij zelf zin in heeft. Toch? Maar wat zien we? Wanneer deze knaap door de vrouw wordt verleid, mag hij staande blijven en weigeren. 'Hoe zou ik dan dit zo een groot kwaad doen, en zondigen tegen God'. Staande gebleven door de genade Gods, in de vreeze des Heeren. Wonderlijk!

Opkomend zeewater

Als ik denk aan de seksuele revolu-

tie sinds de jaren zestig van de vorige eeuw en aan de wegebbende seksuele moraal, dan kom ik bij een beeld van de zee. Er is bij velen, ook jongeren, sprake van een dichtgeschroeid seksueel geweten. Ik neem u in gedachten mee naar het strand. Tijdens opkomend water op een rustige najaarsdag. Dit opkomen gaat langzaam, geleidelijk, maar het water komt wel steeds verder, steeds hoger.

Zo ook die seksuele revolutie. Deze zoekt steeds meer nieuwe terreinen te veroveren. De golfslag langs de vloedlijn is ruimtelijk, regelmatig, rustgevend en aangenaam. Zo ervaren velen ook het opkomende seksuele denken en de bijbehorende praktijk. Heerlijk, ongebonden, vrij. Het wassende zeewater is niet te stuiten en spoelt alles weg. Niets blijft

Het water laat op het strand een spoor na.

liggen, het water neemt alles mee. Zo ook de invloed van de moderne seksualiteit. Laat niets van de oude, Bijbelse opvattingen over. Het water laat op het strand een spoor na, met op de grens schelpen en kwalen. Wanneer je met blote voeten op of over die grens loopt, bloedt je voet en word je onverwachts gestraald door een kwal. Zo laat de seksuele revolutie ook haar sporen achter. En wie op of over die grens loopt zal zich lelijk bezeren of verwonden. Zowel lichamelijk als geestelijk. Wie bepaalt nu waar het opkomende water tot stilstand komt? En hoe laat het vloed is? Niet de mens. Dit hangt samen met de windrichting, windsterkte, maanstand etc. De Heere God is niet alleen de Schepper, maar ook de Onderhouder van alles in de natuur. Hij bepaalt de hoogte van het water. Elke dag. Evenzo zijn wij mensen niet bij machte de genoemde revolutie te stuiten of te keren. Alleen de Heere, Die alle macht heeft ook op de aarde, kan verandering geven. Zodat

men in Nederland inziet dat het onderhouden van dit gebod Gods, heilzaam is.

De wereld van nu

Voor me ligt het boekje "Hoe gaat het met de jeugd van tegenwoordig?" Een congresbundel van onder meer Rita Kohnstamm. Maar voor dit artikel wil ik er iets uit citeren. De titel heeft een beladen klank, een wat negatieve ondertoon. Daar vind je in het boek zelf niets van terug. Is de jeugd wezenlijk anders dan vroeger? Zijn alle jongeren hetzelfde? Hoe herkennen wij jongeren in onze tijd? Typering? Consumptief, overgeindividualiseerd en digitaal, vol informatie. De huidige maatschappij heeft sterke invloed op pubers. Ook in onze gezindte? Wij leven (nog) in een beschermde omgeving. Hoop ik! Wij weten niet wat er te koop is in de wereld om ons heen. Toch? Kohnstamm spreekt van een verseksualiseerde samenleving. Ik laat, hoewel met schroom, de opvoedkundige even zelf aan het

woord. Ze geeft een beeld van de werkelijkheid: 'Seks loopt ook op straat. We kunnen natuurlijk wel zeggen dat de broek met lage taille tot in de bilnaad zo lekker zit. Maar zijn we echt zo naïef om te denken dat daar geen seksuele lustsignalen van uitgaan? De kwaliteitskrant bericht heel gewoontjes over pornofeesten. Op zoek naar informatie voor een spreekbeurt komen kinderen en jongeren surfend over het net pornosites tegen. De middelvinger van volwassenen gaat omhoog bij alles wat hun niet bevalt'. Dat is de wereld waarin pubers een weg moeten zien te vinden bij hun ontluikende seksuele gevoelens en verlangens. Wel stelt de schrijver uit onderzoek, dat tweederde van de jongeren seks onlosmakelijk verbindt met liefde. Ze spreekt positief over popsongs die voor jongeren emotionele herkenning oproepen van geluk, twijfel, teleurstelling en verlangen. Deze liederen kunnen hen troost bieden. Moderne gedachte. Verder is ook het hoofdstuk Mediaopvoeding uit ge-

Even maar.....

Consistoriegebied

We kunnen beter voor elkaar bidden dan elkaar de maat nemen. Laat dat voorop gesteld blijven. Het is moeilijk om iets te zeggen van het gebed van een ander, wanneer je zelf moet inleven, niet te kunnen bidden. Het vanuit jezelf nooit te leren. En wee als we denken dat we het wél kunnen... zonder de Voorbidder in de hemel, zonder de verzuchtingen van de Geest van Immanuël in het hart. Maar soms moet je wel eens tot opscherping van elkaar wat zeggen. Dan bedoel ik het gebed dat in de consistorie gedaan wordt, vlak voordat de dienst begint. De herkomst van dit goede gebruik ligt waarschijnlijk in de tijd van de Afscheiding, toen men niet rustig kon samen komen. De tijd na 1834, toen de diensten verstoord werden. Om van erger nog maar te zwijgen. We zijn deze feiten uit de kerkgeschiedenis toch niet vergeten? Maar goed, zo is dus het goede gebruik ontstaan dat een ouderling in de consistorie een

gebed doet, voordat de eigenlijke dienst begint. Waar gaat het dan om? Niet om de hele voorbede die straks door de dienstdoende ambtsdragers tijdens het openbare gebed gedaan wordt. Dus ook niet om de hele nood van de christenheid. Niet om van alles en nog wat, waardoor degene die moet voorgaan zich alleen maar hulpelozer gaat voelen: 'wat moet ik nu nog zeggen?' Neen, het gaat in het 'consistoriegebied' eigenlijk slechts om twee zaken. Allereerst – mede gezien het ontstaan van dit gebruik – of alles met orde en stichting mag geschieden, onder Gods bewaring en zegen. Ten tweede of de Heere degene die moet voorgaan wil helpen en bijstaan, opdat het ook intern tot orde en stichting mag zijn. Laat eenvoud en beknoptheid in dit gebed ook het kenmerk van het ware zijn en blijven. De hartelijkheid en de diepgang hoeven daar echt niet onder te lijden. Laten we thuis voor de dienst onze gebeden maar vermenigvuldigen. Zoals onze vaders ons daarvan zulke

waardevolle voorbeelden hebben nagelaten in 'christelijke gebeden' achter in ons psalmboek. En wanneer we stil in de kerk beginnen op onze plaats mogen we dat nog even voortzetten. Werkelijk met orde en tot stichting. Stichting wil zeggen: opbouw op het ene fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus in de uiterste hoeksteen. Als het om dat laatste gaat, tot slot vanuit mijn hart: mag het dan voelbaar zijn: 'wij geloven dat wij geen toegang hebben tot God dan alleen door de enige Middelaar en Voorspraak, Jezus Christus, de Rechtvaardige... anderszins ware ons de toegang gesloten...(NGB 26)' Dat is toch meer dan slechts aan het einde even 'om Jezus' wil' toevoegen? Dat is toch vanaf het begin de zielsdoorleving – als het goed is - en dus merkbaar... ? Want voor-spreken en voor-bidden kan er echt maar Eén. Het heilige Kind Jezus, Immanuël. De enige hoop van een biddeloos volk.

noemde bundel zeker het lezen waard. Ik kan voor het thema dat besproken wordt, ook nog citeren uit de Landelijke Jeugdmonitor (Jaarrapport 2009) van het Centraal Bureau voor de statistiek. In het hoofdstuk Jeugd en gezondheid gaat het over seksueel gedrag. Het is een weergave van statistische gegevens die veelal overeenkomen met wat in bovengenoemde bundel staat. Wel lees ik in dit rapport dat seksueel geweld schrikbarend vaak voor komt. Van alle 15- tot 25-jarigen geeft 23% van de meisjes en 4% van de jongens in 2009 zelf aan, ooit in hun leven seksueel geweld te hebben meegemaakt. Vraagt men dieper door en neemt men ook kwetsende aanrakingen mee, dan blijken de percentages nog hoger te liggen. Schrikbarend!

Het onderwijs

In het basisonderwijs werkt men in groep 7 en 8 vaak met de methode "Wonderlijk gemaakt". Kinderen leren dan in een veilige omgeving vanuit een Bijbelse visie over seksualiteit te spreken. Met groepsgenoten, open en respectvol, onder leiding van de leerkracht. Leerlingen durven steeds meer vragen te stellen. Zo kan een meisje uit groep 8 spontaan uitroepen: 'Verandert er bij jongens dan ook wat?' En een jongen zegt eerlijk: 'Nu weet ik tenminste wat abortus en verkrachting is'. Een goede zaak om er op school vroeg aandacht aan te besteden. Want het is best teleurstellend als je bemerkt dat jongens in de eerste klas van het voortgezet onderwijs korte pornofilmpjes via hun mobiel aan elkaar doorgeven. Het voortgezet onderwijs behandelt voortplanting en seksualiteit in klas 2 en 4. Niet-christelijke scholen gebruiken vaak een kaartspel met vragen en stellingen om de leerlingen in groepjes aan het werk te zetten. Zo weekt men meningen los, leert men naar elkaar te luisteren en praten leerlingen gemakkelijker dan in een volle klas. Het is goed om bij die lessenserie direct het 'ijs te breken'. Bijvoorbeeld door een schuttingwoord te noemen en het kader waarin jongelui hierover spreken. En dan tot de kern doordringen. Het wonder van het scheppen van zo'n klein mensje. Ontvangenis, groei en geboorte. Psalm 139 spreekt ervan. We zoeken het op. Het kind al jong iets laten merken van het wonder, het onbegrijpelijke. Aan de ene kant het gewone benadrukken, het lichamelijke, niets bijzonders. Daarmee haal je het uit de geheimzinnige sfeer.

Anderzijds wel het bijzondere benadrukken. Het tere, het intieme. Voortplanting is in Bijbels licht een scheppingsgave. De man zal zijn vader en moeder verlaten, zijn vrouw aanhangen en zij zullen tot een vlees zijn. Let op deze volgorde. Seksuele gemeenschap is het hoogtepunt van de liefdesrelatie. God kadert het duidelijk in binnen het huwelijk. Er is wel verschil in taak voor docent en ouders. Docenten bespreken de lesstof, bereiden voor op de items voor het examen. Beantwoorden ethische vragen, maar geven ten diepste geen seksuele voorlichting. Dat behoren de ouders te doen. In gesprekken met kinderen moeten we vanaf het begin benadrukken: seksualiteit en geoorloofde begeerte zijn in het huwelijk niet zondig. Dit om scheefgroei te voorkomen en een gezond leven op dit gebied te krijgen. Seksualiteit is ingekaderd in de liefde. Als er een terrein is waar we onze kinderen moeten wapenen, dan is het wel het seksuele vlak. Zoveel zonden op dit terrein die aansluiten bij ons hart. Bij jongeren, maar ook bij ons. Leidt ons niet in verzoeking... Prostitutie, video's, tv-series met porno, vroeger vieze boekjes, nu internet met beeldriool! Over de invloed van de moderne media op het seksuele leven van onze jongeren zou een apart artikel geschreven kunnen worden.

Gods Woord

Het Spreukenboek staat vol wijsheid. Zo schrijft Salomo in hoofdstuk 6:16-19 over de zes dingen die de Heere haat, ja zeven, waaraan Zijn ziel een gruwel heeft. Ik noem er twee. Een hart, dat ondeugdzaam gedachten smeedt. Wat komt het dan dichtbij. Wie zou dan niet vrez-

Wie zou er dan zonder zonden zijn? Verder spreekt Salomo over 'voeten, die zich haasten, om tot kwaad te lopen'. Zouden we vanuit dit Bijbelboek met Jozef niet dagelijks moeten vragen om Zijn bewaring? Waarom ik al het bovenstaande noem? Omdat wij met onze kinderen in deze tijd leven. Wij ademen het in. Het lijkt wel een asbestsamenleving. Je wordt erdoor besmet zonder dat je er erg in hebt. Maar het kan een dodelijk gevolg hebben. We moeten zorg dragen, ja te doen hebben met de jeugd van tegenwoordig. Wat hebben ze het moeilijk. Wat worden ze gemakkelijk verleid en meegelokt op genoemd terrein. Wij moeten rondom hen staan. Wij moeten hen helpen. Spreek als ouders alstublieft over deze thematiek. Met regelmaat. Bewust, want kinderen die er moeite mee hebben of op een verkeerd spoor zitten, komen er zelf niet mee. Wees extra alert op de kleding. Modeontwerpers zijn zich er terdege van bewust dat stijl en seksualiteit hand in hand gaan. Als we zelf enigszins de zuigkracht op dit terrein kennen, zullen we des te meer de Heere vragen ook onze jongeren te bewaren. Maar vooral, en daarom die jongen van een jaar of achttien, de vreeze des Heeren. Die doet wijken van alle kwaad. Ook op seksueel gebied. Jozef was echt gelukkig. De Heere stond onzichtbaar aan zijn zij. Hij ondersteunde hem in 't leed dat hem genaakte. Die Heere leeft nog. Dat Diezelfde God niet alleen onze kinderen, maar ook ons zou mogen beschermen. Op alle gebied. Dat wens ik ouders toe in de gezinsopvoeding en ons in het werken met kinderen en jonge mensen op school.

Barneveld,

A. Karens

1

In kort bestek

Een nieuw naslagwerk over Gereformeerd kerkrecht

In de ochtendpauze van de vergadering van onze Generale Synode op woensdag 13 oktober mocht ds. J.J. van Ekeveld een tweetal nieuwe boeken presenteren. Onze preses maakte melding van twee uitgaven geschreven door twee docenten van

onze Theologische School. Hij overhandigde het eerste exemplaar aan de schrijvers, respectievelijk ds. A. Moerkerken en ds. W. Silfhout. "Zin en mening" is een weergave op hermeneutisch terrein, een van de vakgebieden waarop ds. Moerkerken reeds jarenlang vaste docent is. Van de hand van ds. Silfhout, sinds enkele

jaren vakdocent kerkrecht, verscheen een toelichting op de Dordtse Kerkorde: "Gereformeerd kerkrecht in kort bestek". De onder ons bekende uitgeverij Den Hertog verzorgde op prima wijze beide uitgaven. Het is de bedoeling dat door mij in enkele artikelen ingegaan wordt op het boek van ds. Silfhout.

Het is een goede gedachte geweest van mijn buurman van de overkant van de Hollandse IJssel dit boek samen te stellen. Terecht wijst hij in zijn Woord vooraf erop dat ds. K. de Gier onder ons veel goed werk gedaan heeft op het terrein van het kerkrecht. Juist door publicaties over de (historische) uitleg en de toepassing van de Dordtse kerkorde te verzorgen. Ook noemt hij standwerken van dr. H. Bouwman, Joh. Jansen en dr. E.L. Bos. Maar actualisering is steeds nodig en is zeker vandaag vereist. Bovendien is het goed dat het kerkrechtelijk bezig zijn vanuit en rond de DKO levend blijft. Daaraan is op deze, direct aan de DKO van 1619 verbonden wijze vanuit de kring van onze gemeenten al meer dan een eeuw goede aandacht gegeven. Eerst door ds. G.H. Kersten, later door ds. K. de Gier en nu door ds. W. Silfhout. Dit is van wezenlijk belang, en dat niet alleen voor het verband van de Gereformeerde Gemeenten.

Van brede betekenis

Het boek dat nu van de hand van onze broeder is verschenen, is een weerslag van het werk dat op dit terrein met de studenten van de Theologische School in Rotterdam gedaan wordt. Ook is er veel in te vinden van de praktijk van het kerkelijke leven zoals dat er onder ons zijn mag. Wel te verstaan: het kerkelijke leven in kerkordelijk opzicht. Zo is het een boek dat vanuit de DKO opkomt en dat tevens uit de praktijk opkomt.

Terecht wijst de auteur erop dat dit boek van waarde kan zijn voor CGO-cursisten en voor ambtsdragers. En ook voor belangstellende gemeentelieden. Persoonlijk beveel ik het graag en van harte in deze breedte aan. Het is eigenlijk een actuele en tegelijk met de historie verbindende standaarduitgave. Dit boek mag en moet onder ons een centrale plaats hebben op kerkordelijk terrein.

Het boek valt in twee delen uiteen. In het eerste deel gaat het over Algemene beginselen; het draagt ook die titel. In het tweede deel is – eveneens onder die naam – een artikelsgewijze

toelichting te vinden van de DKO. Het is een kloek werk van meer dan 300 flinke bladzijden tekst. Er is een lijst vermeld waarin de Voornaamste geraadpleegde literatuur te vinden is. Ook staan er twee verzorgde registers in. Een van de in het boek voorkomende zaken en begrippen en een van de aangehaalde Bijbelteksten. Steeds wordt daarbij cursief de vindplaats vermeld.

Gods Woord als basis

Wanneer we het over kerkorde en kerkrecht hebben, moeten we niet bij recht en orde beginnen, maar bij de kerk. De kerk is het lichaam van Christus en een pilaar der waarheid. Eerst moet naar het Woord Gods geluisterd worden. Er moeten vanuit dat Woord lijnen onderkend en getrokken worden. Dat geldt in al ons doen en laten. Dat geldt zeker wanneer we op gereformeerde wijze met kerkelijke zaken bezig willen zijn. Zo wordt in dit boek begonnen met te luisteren naar Gods Woord en naar de gereformeerde belijdenisgeschriften.

Na de Pinksterdag ontstonden er gemeenten, zo leert ons het Nieuwe Testament. In die gemeenten werden ambtsdragers aangesteld. In lijn met

Het unieke van de kerk als openbaring van het werk des Heeren is voor zeer weinigen nog een aanvaardbaar uitgangspunt.

Calvijn en Bucer wordt in het gereformeerde denken over de kerkregering het ambt van ouderling (presbyteros of presbyter) op grond van de gegevens van de Schrift centraal gesteld. Vandaar dat het gereformeerde kerkstelsel ook wel het presbyteriale kerkstelsel genoemd wordt.

Treffend vond ik in dit verband de weergave op de bladzijden 30-32 van een aantal grondtrekken van het kerkrecht en hun fundering in het Nieuwe Testament. Diverse zaken kunnen zo vanuit de Schriftgegevens worden opgelezen, zoals de centrale plaats van het ambt, het gezag van het ambt, het opzicht in de gemeente, het college of de raad van ouderlingen, enzovoort. Voor het kerkrecht is er ten eerste het *ius constiuendum*, het grondbestek. Dit bestaat uit de Heilige Schrift met absoluut gezag. En vervolgens de belijdenissen, zowel de katholieke als de reformatorische. Zij hebben direct

van Gods Woord afgeleid gezag.

Als volgende bron voor het kerkrecht geldt het *ius constitutum*. Dat is het geheel van de praktische regels zoals dat in de loop der eeuwen ontwikkeld is om de ontplooiing van het lichaam van Christus te dienen en te bevorderen. De DKO neemt daarin binnen het gereformeerde kerkstelsel hier te lande wel de eerste plaats in.

Daarna komen eenduidige uitspraken van gezaghebbende kerkelijke vergaderingen. Vervolgens is er ook de uitleg van de onder ons algemeen erkende deskundigen op het terrein van het gereformeerde kerkrecht zoals dr. H. Bouwman, ds. G.H. Kersten, dr. E.L. Rutgers, ds. K. de Gier. En uiteraard is er ook de kerkelijke gewoontevorming binnen de kring van gemeenten. Ook dat laatste heeft een zeker gezag. Immers, de kerk is een levend organisme waarin zaken ontwikkelen en lijnen ontstaan. Niet dat menselijke gewoonten en tradities dan bepalend mogen worden. Gewoonten moeten echter wel in lijn zijn met de eerder genoemde en meer gezag hebbende bronnen. Maar van gewoontevorming, die binnen dat kader dienend en waardevol is, mag opgemerkt worden dat deze tot stand komt in 's Heeren voorzienig bestel en vanwege Zijn leiding.

Kerk en staat

In het derde hoofdstuk van de Algemene beginselen komt reeds de verhouding kerk en staat aan de orde. Dit is niet alleen vanuit de actuele situatie te verklaren. We weten allen van de discussies op dit terrein en de spanning die ontwikkelingen op dit gebied met zich mee (kunnen/zullen) brengen. De snelle aandacht voor dit thema is overigens vanuit de historie niet minder te verklaren. In het Nieuwe Testament reeds komt de overheid ter sprake als dienares Gods door wie de Heere ook ons regeert. De relatie tot de overheid komt dan tot uitdrukking in de oproep tot gebed voor de overheid en tot gehoorzaamheid aan de overheid. Maar ook in vervolging door de overheid.

Dat de verhouding kerk en staat in de loop van de tijd aan grote verandering onderhevig is, kunnen we ook duidelijk afleiden uit het feit dat in de DKO oorspronkelijk een grote plaats aan de overheid werd toegekend. Bijvoorbeeld bij de approbatie van te beroepen predikanten en de aanwezigheid van gedelegeerden van de overheid bij vergaderingen van de nationale synode. Reeds in 1907 stelden onze

vaderen bepalingen dienaangaande buiten werking.

Vandaag is de situatie nog weer aanmerkelijk anders. Het is dus te verstaan dat dit onderwerp gereede aandacht behoeft. Te verwachten is dat dit in de toekomst niet minder zal worden. In de huidige samenleving is immers de ontwikkeling heel sterk aanwezig om de kerk niet anders te bezien dan als een of andere maatschappelijke beweging of belangenvereniging. Het

unieke van de kerk als openbaring van het werk des Heeren is voor zeer weinigen nog een aanvaardbaar uitgangspunt. Zoveel te meer is er reden tot het gebed voor de overheid opdat wij bij de voortduur een stil en gerust leven mogen leiden. Geve de Heere daarbij godzaligheid en eerbaarheid.

(wordt vervolgd)

Krimpen aan den IJssel, ds. P. Mulder

nam. Enkele afgevaardigden pleiten ervoor om voortaan in de rapportage niet meer te spreken over 'het bestuur' van de zending, omdat dit in het kerkelijke leven niet gebruikelijk is.

Besturen op hoofdlijnen

Bij de "Terugblik op de achterliggende drie jaren" ging de voorzitter van het deputaatschap, ds. G.J.N. Moens te Meliskerke, in op een vraag uit de synode naar de spanning tussen het vaststellen van het beleid en de uitvoering daarvan. Dat spanningsveld is er. Het is goed te bedenken dat het deputaatschap gekozen heeft voor het besturen op hoofdlijnen. Dat is wat anders dan leiding geven op afstand. De hoofdlijnen van het beleid worden overdacht en vastgesteld. De uitwerking vindt op de velden plaats.

De deputaten zijn verdeeld over drie veldoverleggen, waarvan de leden meestal deelnemen aan visitaties en werkbezoeken van enkele weken op 'hun' terrein. Daar worden essentiële vragen beantwoord: Is het beleid overeenkomstig de uitgezette hoofdlijn? Wat zijn de gevolgen van de genomen beslissingen? In plaats van 'er achter aan te rennen', is het nodig om na de beleidsvaststelling de ontwikkeling van het werk weer tijdelijk los te laten en zich als deputaten niet bezig te houden met allerlei details. Ds. Moens gaf aan dat deze manier van werken goed functioneert.

Getrouw vertalen

Zendingswerk brengt in contact met talrijke zendingsorganisaties en kerken. In dit verband vroegen ds. G.J. van Aalst (Klaaswaal) en ds. D. de Wit (Rijssen-West) of het Deputaatschap wel voldoende onderkent dat Bijbel-

5

Bladzijden uit een synodaal journaal

Generale Synode 2010

De tweede synodedag - donderdag 16 september - werd geopend door de preses, ds. J.J. van Ekeveld. Hij hield een korte overdenking naar aanleiding van Psalm 121: 1: 'Ik hef mijn ogen naar de bergen, vanwaar mijn hulp komen zal'.

We moeten bij de bergen denken aan de plaats waar de tempel stond. Daar werden de offers gebracht. Daar was de dienst der verzoening. De Heere geve ons dat wij vanmorgen met de dichter mogen opzien tot Hem en met hem mogen belijden: 'Mijn hulp is van de HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft'. Die heerlijke Naam predikt Gods trouw, die vaster is dan de bergen. Hij is de Almachtige Die hemel en aarde heeft voortgebracht. De dichter mag opzien tot Hem. Dat is enkel genade. Wij zijn allen lid van de 'vereniging van eigen hulp'. We komen onszelf altijd weer tegen, maar de Heere weet wegen en middelen te vinden om onze hoogmoed en ons verzet te verbreken.

Eén was er voor wie er geen hulp was. Dat was Christus, Die op Golgotha geheel door God werd verlaten. Zo heeft Hij als Borg hulp verworven voor hulpelozen, kracht voor krachtelozen. Zo is Hij de Leeuw uit de stam van Juda geworden, Die voor Zijn Kerk instaat. Mogen we in dezelfde afhankelijkheid als de dichter van Psalm 121 onze vergadering beginnen: 'Mijn hulp is van de HEERE'. Wat hebben we die hulp nodig. Met die God is nog nooit iemand beschaamd uitgekomen..

Rapportage van de zending

De voorzitter stelde nu het rapport van de zending aan de orde, dat met voorrang besproken werd, zodat de broeders van de jonge zendingskerken daarbij ook aanwezig konden zijn. Hij maakte melding van het compliment, dat de commissie Mandaten of Deputaatschappen de zending had gemaakt. De omvang van het rapport van de Zending was teruggebracht van 34 naar 30 bladzijden (tabel blz. 429). Dat deed niets af van de helderheid van de rapportage.

De grote plaats die het zendingswerk in de kring van onze gemeenten mag innemen, kwam ook tot uitdrukking in de duur van de bespreking, die de gehele morgenvergadering en een deel van de middagzitting in beslag

foto: RD

vertalers van andere organisaties een andere visie op de Schrift kunnen hebben en andere vertaalprincipes voorstaan.

Ds. Moens gaf aan dat de problematiek de volle aandacht van het deputaatschap heeft. Het gaat om het zo getrouw mogelijk vertalen van de Bijbeltekst. 'Onze vertalers staan op de velden vaak alleen. Collega's van andere organisaties zijn bij het vertalen vaak parafraserend –omschrijvend– bezig. Wij nemen heel nadrukkelijk afstand van allen die geen strakke lijnen volgen bij het vertaalwerk. Onze zendingswerkers krijgen dan te horen: Doe niet zo moeilijk. Je hoeft de tekst toch niet zo gedetailleerd weer te geven. Soms heeft het verschil in visie op het vertalen tot gevolg, dat de samenwerking wordt beëindigd. Zo werd een vertaalproject in Guinee helaas afgebroken'.

Gebrek aan sollicitanten

Ds. A. Schreuder (Rijssen-Zuid) constateerde dat het deputaatschap in het licht van de grote opdracht voorzichtig wat aan uitbreiding van het werk wil doen, terwijl men geen mensen kan vinden (blz. 93). 'Zijn er geen sollicitanten, of kunnen ze niet aangenomen worden?'

Ds. Moens gaf aan dat beide situaties zich voordoen. De zending heeft een plaats in onze gemeenten, maar op een oproep in De Saambinder komt vaak maar één reactie. Bij een herhaling zijn het er twee, hooguit drie. Helaas gebeurt het ook dat mensen niet aangenomen kunnen worden. De zending wil trouw blijven aan de neergelegde criteria: enige kennis van de vreze des Heeren; de bekendmaking van de enige Naam in ons persoonlijk leven; het verlangen om die Naam uit te dragen.

Er is geld genoeg. De velden zijn wit om te oogsten. Het ontbreekt ons echter aan mensen. 'Als je bedenkt, dat er zoveel mensen naar de eeuwigheid reizen die het Woord niet kennen, wat weegt die nood bij ons dan weinig. Toch zeggen we niet: Dan maar niets doen. We zoeken enige uitbreiding, met name in de omgeving van gebieden waar reeds gewerkt wordt'. Ds. Moens noemde als voorbeeld het zendingsterrein in Albanië. Daar zijn twee gemeenten in wording. Als er niets gebeurt, komen we niet tot een verdere opbouw van kerkelijk leven.

Nigeria

Vervolgens kregen de verschillende zendingsvelden in de bespreking af-

zonderlijk aandacht: Albanië, Ecuador, China en Guinee. Daarna was het woord aan de predikanten van de jonge zendingkerken van Nigeria en Papua om vragen van afgevaardigden te beantwoorden. Er ontwikkelde zich een gesprek met ds. J. Ebeke van de kerk in Nigeria over de verdere opleiding van predikanten. De synode vroeg de broeders uit Nigeria om voorgangers voorzichtig te laten zijn bij de keuze van een hogere theologische opleiding in het buitenland.

Ds. Ebeke gaf aan dat de NRC zeker de vraag vanuit de synode ter harte wil nemen. Hij onderstreepte daarbij wel dat aan een verdere studie van predikanten in Nigeria niet valt te denken. De jonge kerk heeft docenten nodig, die een bevoegdheid hebben als master in de theologie. Hij deed een beroep op de zendingdeputaten om de kerk in Nigeria te helpen bij de keuze van een verantwoorde hogere opleiding theologie in het Engels.

In de middagvergadering tekende de Nigeriaanse predikant de voortgang van het Evangelie in de jaren van beproeving, die de gemeenten recent hebben doorgemaakt. 'Het vuur van het Evangelie is niet uitgeblust, omdat de Heilige Geest Zijn olie op het vuur giet. Daarom is het blijven branden'. Het Woord wordt niet alleen gebracht in vijftien geïnstitueerde gemeenten, maar daarnaast zijn er meer dan honderd preekplaatsen waar de verkondiging van het Evangelie plaats vindt. 'Wij ervaren in Nigeria dat de Heere door Zijn Geest mensen tot berouwen en bekering roept. Er is niet alleen een groei in aantal, maar we ontmoeten ook mensen, die ervaren, dat God in hun hart werkt'.

Papua

Ds. M. Nekwek ging in op de vraag

waarom de GJPI, de jonge kerk op Papua, gekozen had voor het houden van een Generale Synode één keer in de vijf jaar in plaats van één keer in de drie jaar, zoals we in dat in Nederland kennen. Hij maakte de vergadering duidelijk dat men door financiële omstandigheden niet anders kon. De kosten van het invliegen van afgevaardigden van de verschillende classes zijn hoog en kunnen bij een grotere vergaderfrequentie door de jonge kerk niet worden opgebracht. Bovendien proberen zij door de particuliere synoden de afstand tussen de vergaderingen niet te groot te laten worden.

Ds. P. Mulder merkte in dit verband op dat we in 'middelmatige' dingen volgens de kerkorde buitenlandse kerken een zekere vrijheid laten.

In de middagvergadering ging ds. Nekwek in op het islamiseringproces op Papua. Dat krijgt met name gestalte in het stichten van moslimscholen.. De Papua's zijn arm. Daarom gaat er een zekere bedreiging uit van het aanbieden van islamitisch onderwijs. Mensen worden over de streep getrokken door het aanbieden van geld en goederen. De kerk is zich van deze ontwikkeling bewust. Het enige middel dat hier kan worden ingezet, is het stichten van goede christelijke scholen, die hoog gekwalificeerd onderwijs bieden.

Na de bespreking van het rapport van de zending wenste ds. J. J. van Ekeveld de deputaten de zegen des Heeren toe. Hij besloot met het uitspreken van het hartelijke meelevan van de gemeenten in Nederland met alle werkers voor de zending en met de jonge kerken.

(wordt vervolgd)

Waarde, ds. M. Golverdingen

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Katwijk aan Zee:

ds. F. Mulder te Wageningen;

Te Randburg (Z.A.): ds. J.M.D. de Heer

te Middelburg-Centrum.

BEDANKT

Voor Drachten: ds. P. Melis te Veen;

Voor Emmeloord:

ds. D.W. Tuinier te Aagtekerke;

Voor Goudswaard:

ds. B. van der Heiden te Alblasterdam;

Voor Hoogvliet i.c.m. Spijkenisse en Woerden: ds. W. Visscher te Amersfoort; Voor Nijkerk: ds. G.J. van Aalst te Klaaswaal; Voor Oostkapelle: ds. P. Mulder te Krimpen a/d IJssel; Voor Rhenen: ds. G.M. de Leeuw te Ridderkerk.

■ 75-JARIG BESTAAN Geref. GEMEENTE GENEMUIDEN

De in De Saambinder van 28 oktober aangekondigde herdenkingsdienst i.v.m. het 100-jarig bestaan van onze gemeente op dinsdag 30 november, zal **niet om 19.30 uur** maar om **19.00 uur** aanvangen.

Kerkenraad Geref. Gemeente Genemuiden

■ MEDEDELING DEPUTAATSCHAP BUITENLANDSE KERKEN

Ds. H. Hofman, predikant van onze zus-

tergemeente te Sioux Center, U.S.A., hoopt in Nederland te zijn van **12 tot en met 22 november**. Hij laat weten dat de preekbeurten inmiddels geregeld zijn. Van harte wensen wij onze broeder een goede reis en een gezegende tijd in ons midden.

ds. W. Harinck, secretaris

■ CATECHISATIE JONGE MENSEN MET HANDICAP CLASSIS UTRECHT

Op **zaterdag 13 november** hoopt ds. A. J. de Waard te beginnen met de catechisatie voor jonge mensen met een handicap. Deze wordt gehouden in de Rehobothkerk te Zeist.

De huidige groep krijgt nog bericht. Nieuwe catechisanten kunnen aangemeld worden bij ds. De Waard, tel. 030-6666595.

Genemuiden

Zangavond op **vrijdag 12 november**, aanvang 19.30 uur, in de Jachin Boazkerk, Taghof 3 te Genemuiden, m.m.v. de jeugdkoren "Masora" (Genemuiden) en "De jonge stem" (Terwolde de Vecht), en de jongerenkoren "Nil Sine Deo" (Nunspeet) en "Laus Deo" (Ermelo). Appelwoord door dhr. J. van de Brink. Collecte t.b.v. Deputaatschap Israël.

H.I. Ambacht

Psalmzangavond op **zaterdag 20 november**, aanvang 19.45 uur, in de Petra-kerk van de Geref. Gemeente in Hendrik-Ido-Ambacht, Kerkstraat 10. Organisten Bram Karels en Piet Klop. Opening door ouderling B.S. van Groningen, die ook iets zal vertellen over Jacobus Revius. Ds. M. Joosse zal op één van de psalmen wat dieper ingaan. Collecte t.b.v. nieuwbouw Petrakerk.

Serooskerke (Walcheren)

Koor- en samenzangavond, te organiseren door de Ring Zeeland van de Bond van Zangverenigingen van de Geref. Gemeenten, op **zaterdag 27 november**, aanvang **19.00 uur**, in de Petruskerk te Serooskerke (W), Ds. Van Wouwestraat 41. M.m.v. het mannenkoor "Jeduthun" uit Krabbendijke en de jeugdkoren "Jedidja" uit 's-Gravenpolder en "Benjamin" uit Terneuzen. Opening/sluiting: dhr. J. van Buuren uit Nunspeet. Appelwoord: dhr. D. Harkes. Collecte t.b.v. Deputaatschap Bijbelverspreiding.

Waarder

Koor- en samenzangavond, te organiseren door de Ring Midden van de Bond van Zangverenigingen van de Geref. Gemeenten, op **zaterdag 13 november**, aanvang 19.30 uur, in de hervormde kerk te Waarder, naast samenzang m.m.v. de gemengde koren "Sursum Corda" uit Zeist en "Eskol" uit Houten. Appelwoord door dhr. C. van Wolfswinkel namens het Deputaatschap Bijzondere Noden. Collecte t.b.v. dit deputaatschap.

Zaltbommel

Samenzangavond op **zaterdag 13 november**, aanvang 19.30 uur, in de Grote of St. Maartenskerk te Zaltbommel, t.g.v. het 25-jarig jubileum van Lenard Verkamman als kerkorganist, m.m.v. bovenstemverenigingen uit Oud-Beijerland en Hardinxveld-Giessendam. Algehele leiding: ds. W.J. Karels.

Zwijndrecht

Zangavond op **dinsdag 9 november**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente van Zwijndrecht, Burg. Jansenlaan 37, m.m.v. Sebanjakoor (be-

BERICHTEN

■ DISTRICTSAVOND +16 TE OUD-BEIJERLAND

Vanaf januari 2011 gaat de JBGG nieuwe jongerenavonden organiseren. De districtsavonden krijgen een andere opzet. Hoe de nieuwe opzet van het regionale jongerenwerk wordt, wordt jullie bekend gemaakt op de JZE-dag op 20 november te Veenendaal.

De laatste avond van ons district Zuid-West +16 op **13 november** zal gaan over "De Heilige Doop: pleitgrond of...?" Ds. De Pater zal dan een inleiding houden. Aanvang: 19.45 uur. Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente te Oud-Beijerland, Jan Lievenslaan 13.

■ JZE-DAG TE VEENENDAAL

Op **zaterdag 20 november** wordt in Veenendaal een Jongeren Zendings- en Evangelisatiedag (JZE-dag) georganiseerd.

Deze dag vormt voor de +16 de startdag voor de nieuwe jeugdwerkactie 'Wordt vervolgd'. De heer G. Roos en ds. C.J. Meeuse hopen die dag te spreken over de evangelieverkondiging onder de Joden en de mogelijkheden onder (moslim)Arabieren.

Verder worden de actiedoelen gepresenteerd en kun je een interview en een jongerenforum verwachten. Uiteraard is

er ruimte voor samen zingen en luisteren (jongerenensemble Con Passione). Alle jongeren tussen de 15 en 21 jaar: van harte welkom vanaf 15.30 uur in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 51. Meer informatie: www.jbgg.nl/jzedag

■ ZANGAVONDEN

Dordrecht

Op **zaterdag 20 november** zal er een orgel- en samenzangavond gehouden worden in de Julianakerk te Dordrecht, Mauritsweg 286. Organist Chiel Jan van Hofwegen. Hij zal improviseren en koraalgebonden werken spelen. Daarnaast is er veel samenzang. De avond begint om 19.45 uur en zal maximaal vijf kwartier duren.

Dreischor

Koor-ensamenzangavond te organiseren door de Ring Zeeland van de Bond van Zangverenigingen van Geref. Gemeenten op **zaterdag 13 november**, aanvang 19.30 uur in de Grote Kerk te Dreischor. M.m.v. gemengd koor "Con Amore" uit Meliskerke, het Duivelslands mannenkoor en enkele instrumentalisten. Appelwoord door ds. E. Hakvoort namens het Deputaatschap Bijbelverspreiding. Collecte t.b.v. dit deputaatschap.

woners woonlocatie Sebanja te Capelle a/d IJssel) en het gemengd koor Canticum uit Zwijndrecht, orgel Jaap Boer. Opening en sluiting door kerkenraadslid. Collecte t.b.v de Gehandicaptenzorg. In het bijzonder onze gehandicapte medemensen worden hartelijk uitgenodigd deze avond bij te wonen.

■ BIJENKOMST VER. 'IN DE KNOP GEBROKEN' TE VEENENDAAL

Op **vrijdag 19 november** wordt er door de reformatorische vereniging "In de knop gebroken" een bijeenkomst gehouden voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden. Spreker is Gerda van de Beek, jeugdhulpverlener SGJ en de Vluchtheuvel, over het thema: "Kracht en kwetsbaarheid van rouwende kinderen en (hun) ouders". Locatie: kerk Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 51. Aanvang: 19.30 uur. Ook zij die geen lid zijn, maar wel tot de doelgroep behoren zijn van harte welkom. Opgave via: secretaris@indeknopgebroken.nl of 06-49 49 94 99. Info: www.indeknopgebroken.nl of 06- 49 49 94 99

■ BIJENKOMST VAN ELEOS TE ZWIJNDRECHT

Arbeidstrainingscentrum 'De Doorgang' en beschermende woonvorm 'De Sandeling', twee Eleoslocaties, organiseren op **maandag 15 november**, van 19.30-21.30 uur een bijeenkomst voor naastbetrokkenen van mensen met een psychiatrische aandoening. Locatie: Arbeidstrainingscentrum De Doorgang, Molenvliet 45, Zwijndrecht. Sprekers: hulpverleners, begeleiders en ervaringsdeskundigen van Eleos. Informatie: Tel. 078-6101571 edith.heuvelman@eleos.nl of bezoek de website www.atcdedoorgang.nl.

■ PROMOTIE

Op maandag 10 oktober promoveerde ons gemeentelid N P. Moens tot doctor aan de Vrije Universiteit te Amsterdam op het proefschrift getiteld: *Innovating in sectoral governance and development with ICT in agriculture, education and health: THE ROUND TABLE PROCESS*.

In deze studie wordt een onderzoek ingesteld naar mogelijkheden om te komen tot duurzame ICT- toepassingen die een bijdrage kunnen leveren aan o.a. de armoedebestrijding. Toepassingen die zowel voor de landbouw als onderwijs en gezondheidszorg van betekenis zouden kunnen zijn. Vervolgens vermeldt de titel de woorden "het ronde tafel proces". De idee van de *ronde tafel* kenmerkt zich

door overleg, dialoog en gelijkwaardigheid of anders gezegd door participatie. Moens hecht dan ook grote waarde aan een brede participatie (deelname, betrokkenheid!) tussen de verschillende partijen om zo de ontwikkelingsinspanning effectiever te maken. In de praktijk blijkt dat veel ICT projecten mislukken. Voor Moens is het duidelijk: ontwikkelingshulp is voor verbetering vatbaar. Hij stelt zich ten doel de problematiek van falende ICT toepassingen te verminderen. Daartoe bestudeerde hij de werkwijzen voor het identificeren, ontwerpen en realiseren van sectorbrede ICT toepassingen die relevant zijn voor ontwikkeling en die tevens duurzaam zijn. Ontwikkelingshulp kan vanuit verschil-

lende uitgangspunten worden geboden. Moens geeft aan dat hij dit werk vanuit een christelijke visie wil verrichten. In zijn proefschrift spreekt hij de wens uit te komen tot een beleid waarbij meer recht wordt gedaan aan de armen in de wereld. Hij verwijst hierbij naar Spreuken 14 vers 31: *Die de arme verdrukt, smaadt deszelfs Maker, maar die zich des nooddriftigen ontfermt, eert Hem*. Namens kerkenraad en gemeente van harte gefeliciteerd met het verkrijgen van de doctors graad. Mag zijn werk de verre naaste ten goede komen.

Namens kerkenraad
Geref. Gemeente Veenendaal,
W. Jongstva

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 7 NOVEMBER 2010

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Aalst 14.30 uur ds. Van Gelder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. Gunst; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Kleppe; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Verweij; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Clements; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul; Bodegraven 10.00 uur ds. Van Ekeveld en 18.45 uur ds. Kattenberg; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Breda 14.30 uur ds. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 14.30 uur ds. De Leeuw; Delft 15.30 uur ds. W. Harinck; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Dordrecht 10.00 en 17.30 uur ds. W.J. Karels; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 19.00 uur ds. Van Gelder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Manen; Emmeloord 18.30 uur stud. Baaijens; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Enter 15.00 uur ds. Schreuder; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Goudswaard 15.00 uur ds. Pater; 's-Gravenhage 10.00 uur (H.D.) ds. Driessen en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Hakvoort en 14.00 uur lees-

dienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. Brugge; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. Joesse; Hilversum 18.00 uur stud. Visser; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur stud. Baaijens; Hoogvliet 10.00 uur (H.A.) ds. Van Aalst en 19.00 uur ds. Terlouw; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kamperland 14.00 uur ds. Hakvoort; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 14.00 uur ds. Van Krimpen; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 15.30 uur ds. Labee; Leiderdorp 16.30 uur ds. Paul; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 uur ds. Neele en 16.00 uur leesdienst; Meeuwen 14.30 uur ds. Melis; Meliskerke 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Maljaars; Mijdrecht 15.30 uur ds. Visscher; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 15.00 uur ds. Clements; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwer ter Aa 19.15 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. B. van der Heiden; Nijkerk 18.30 uur ds. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Schot; Oostburg 10.00 en 15.30

uur stud. Huijser; Oosterend- Texel 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Opheusden 10.00 uur ds. Vergunst en 15.00 uur ds. Verschuure; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Poederooyen 9.30 uur ds. Van Gelder en 19.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Puttershoek 19.00 uur ds. Joosse; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 16.00 uur ds. Van Aalst; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.30 uur ds. Baan; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Driessen; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Boogaard; Rotterdam-Zuidwijk 14.30 uur ds. P. Mulder; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Verschuure; Scheveningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Van Rijswijk; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.30 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur leesdienst; Soest 9.30 en 15.30 uur stud. Visser; Stolkwijk 19.00 uur ds. Van Rijswijk; Terneuzen 18.00 uur stud. Huijser; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. De Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 15.30 uur ds. F. Mulder; Vlaardingen 19.00 uur ds. Silfhout; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. De Heer; Wierden 15.00 uur ds. J. Karels; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. Visscher; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 9 NOVEMBER 2010

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Mondria; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Pater; Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. Brugge (dankdag); Poederooyen 19.30 uur ds. Van Krimpen; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Baan.

■ WOENSDAG 10 NOVEMBER 2010 DANKDAG

Aalst 14.30 en 19.00 uur ds. Melis; Arnhem 14.30 en 19.30 uur ds. W. Harinck; Delft 14.30 en 19.30 uur ds. G.W.S. Mul-

der; Dirksland 10.00 en 19.00 uur ds. Schipper; Drachten 14.30 en 19.30 uur ds. Van Belzen; Goudswaard 9.30 en 14.30 uur ds. Vermeij en 19.30 uur ds. Van Aalst; Herkingen 14.30 uur ds. Maljaars en 19.00 uur ds. Tuinier; Hilversum 14.30 en 19.45 uur ds. Visscher; Hoogvliet 15.00 en 19.45 uur ds. Terlouw; Leerdam 10.00, 14.30 en 19.30 uur ds. Karens; Meeuwen 9.30, 14.30 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Melissant 14.30 en 19.00 uur ds. Verweij; Middelharnis 9.30 en 19.00 uur ds. Maljaars en 14.30 uur ds. Tuinier; Nieuwe Tonge 14.30 en 19.00 uur ds. De Heer; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. Bakker en 19.00 uur stud. Visser; Oosterend- Texel 10.00 en 15.00 uur ds. Heijkamp; Ouddorp 14.30 en 19.00 uur ds. Mondria; Oude Tonge 14.30 en 19.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 en 19.45 uur ds. C. Harinck; Scheveningen 14.30 en 19.30 uur ds. Kattenberg; Stad aan 't Haringvliet 14.30 en 19.00 uur ds. Van Eckeveld; Vlaardingen 15.00 en 19.30 uur ds. Joosse; Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. Moens.

■ WOENSDAG 10 NOVEMBER 2010

Hoogeveen 19.30 uur ds. Hogchem; Leerdam 10.00 en 19.30 uur ds. Karens, 14.30 uur ds. Van Gelder (dankdag); Mijdrecht 19.30 uur ds. F. Mulder; Opperdoes 19.30 uur ds. Baan; Oudemirdum 19.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Verschuure; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 19.30 uur ds. Schot.

■ DONDERDAG 11 NOVEMBER 2010

Dinteloord 10.00 uur ds. Gunst en 19.00 uur ds. Schipper (dankdag); Ermelo 19.30 uur ds. Van Eckeveld; Genemuiden 19.30 uur ds. Hogchem; Kampen 19.30 uur ds. Visscher; Naaldwijk 19.45 uur ds. Van Gelder; Rhenen 19.30 uur ds. Verschuure; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. Verweij; Zaandam 19.30 uur ds. Baan.

■ VRIJDAG 12 NOVEMBER 2010

Aagtekerke 14.30 uur ds. Tuinier (huw. bev.); Capelle a/d IJssel-Middelwatering 14.15 uur ds. Silfhout (huw. bev.); Middelburg-Centrum 14.30 uur ds. De Heer (huw. bev.); Mijdrecht 13.45 uur ds. Mondria (huw. bev.).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merkssem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Titus 1:2

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Genemuiden kennis genomen dat in de hope des eeuwigen levens overleden is haar geliefde oud-ambtsbroeder

Koenraad Bosman

in de leeftijd van 90 jaar.

Gedurende de jaren 1981 - 2005 heeft hij met liefde en getrouwheid de gemeente als ouderling mogen dienen. Hij laat een grote, lege plaats achter. De Heere sterke en vertrooste de weduwe en haar kinderen in dit smartelijk verlies. Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: ds. C. Hogchem
oud. W. Mouw

Genemuiden, 26 oktober 2010

- DIVERSE BLOKFLUITEN
 - MUZIEKSTANDAARDS
 - ROEMEENSE PANFLUITEN
- R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
WWW.MULDERMUZIEKINSTRUMENTEN.NL

Bij uitgeverij om Sions Wil te Gouda is verschenen
"Vrede voor Jeruzalem"
Acht preken en enkele brieven aan ouderling Dekker te Vriezenveen van
Ds. L. Vogelaar.

Ds. L. Vogelaar (1917-1996) was gedurende 34 jaar predikant in de Gereformeerde Gemeente.
De prijs van het boek is
€ 12,95 excl. verzendkosten.
Verkrijgbaar bij Om Sions Wil, Ridder van Catsweg 693 2804 RR Gouda.
Telefoon 0182-532158.
E-mail: pater@omsionswil.nl
Ook verkrijgbaar bij de onder ons bekende boekhandels.

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
*Wij verzorgen alleen begrafenis
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden*

Begrafenisverzorging van der Vliet

Voor een stijlvolle begrafenis

in Elspeet en omstreken

G.J. van der Vliet, Boekweitweg 22,
8075 CP ELSPEET
Tel: 0577-492830, b.g.g. 06-12934519
Dag en nacht voor u bereikbaar.

Wij verzorgen alleen begrafenis.

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

RIDDERKERK

Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD

Wilhelminastraat 14

METEREN (GELDERMALSEN)

Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:
0180 - 42 69 55
of kijk op www.psychbrouwer.nl

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

TWEEDEHANDS BOEKENDAGEN BIJ GEBR. KOSTER BARNEVELD

DOOR AANKOOP VAN ENKELE PRIVÉCOLLECTIES THEOLOGIE ORGANISEREN WIJ D.V.

**VRIJDAG 5 EN
ZATERDAG 6
NOVEMBER A.S.
TWEEDEHANDS
BOEKENDAGEN**

DE VOORRAAD VARIEERT VAN GANGBARE, HEDENDAAGSE THEOLOGIE TOT ZELDZAME PERKAMENTEN.

ER IS GEEN CATALOGUS BESCHIKBAAR.

OVER DEZE TWEEDEHANDS VOORRAAD KUNNEN WIJ U NIET TELEFONISCH INFORMEREN.

Niet voor handelaren.

UITERAARD ZIJN ER OOK VEEL INTERESSANTE AANBIEDINGEN VAN NIEUWE BOEKEN.

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

www.gebrkoster.nl

KO1078

Van Horssen bu

BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

R.KOK

BOEKBINDERIJ • RESTAURATIE

Dorpsweg 46
3738 CG - Maartensdijk
Tel.: 0346 212672
www.boekbinderijkok.nl
info@boekbinderijkok.nl

Statenbijbel en boekrestauratie, onze specialisatie!

Uw oude trouwbijbel in een nieuwe, degelijke band vanaf: € 40,-

Het inbinden van uw kerkblad of tijdschrift in harde kaft met titel op de rug: € 35,-

Als u uw statenbijbel bij ons laat restaureren binden wij één deel van uw kerkblad of ander los tijdschrift gratis voor u in.

- B. Smytegelt (NIEUW) Naar een uitgave van 1857
De weg der heiligmaking, 9 preken, 224 blz. € 22,50
- J. Beukelman
Vervolgstoffen 2 delen, 90 preken, ca. 1000 blz. € 89,-
- J. Hanappier
Bid om de vrede van Jeruzalem
3 preken en levensschets, 109 blz. € 14,95
- B. Smytegelt
Des Christens Heil en Sieraad, 45 preken, 512 blz. € 39,50

Te bestellen bij:

Boekhandel - uitgeverij De Oude Wijn

Te bestellen:

Tel. 033 286 5548 of

E-mail: vanvulpen@kliksafe.nl

Geen verzendkosten

Ook verkrijgbaar bij de erkende boekhandelaren.

De Oude Wijn heeft als uitgangspunt oude werken weer toegankelijk te maken. Al de werken zijn wel overgezet in huidige spelling, maar niet hertaald of herschreven.

Alblasserdam (Brunel 29)

Te koop: Fraaie gerenov (2008) tussenwoning. Ruime wnk, 2 slpk, berging boven+beneden. Nabij de Ger. Gem, winkels en natuurgebied. Vraagprijs €189.500,-
 Meer info: brunel29@hotmail.nl of 06-55326773

Te huur in **ANDEL** (N.Br).
 Mooi appartement in een rustige buurt. Voor info bellen met A. de Groot 06-20608590

Te koop: in **ALBLASSERDAM** een ruime tussen woning met 3 slaapkamers. Alles goed onderhouden! Loopafstand van kerk, school en winkels. Tuin op het zuidwesten en 16 meter diep!
 Inl. tel: 06-10931413

Jong stel zoekt woonruimte te huur in **RIJSSEN** medio mei 2011.
 Tel. 0652087951

Stort uw bijdrage op

rekening 32 06 66
 t.n.v. Stichting China
 Postbus 1150
 3900 BD Veenendaal

Huishoudelijke hulp gevraagd voor 2 dagen per week in **Barneveld**. Tel. 0342-423337

Kinderen willen leren en lezen

Kinderbijbels spreken een heldere taal.
 Uw gift helpt hierbij.

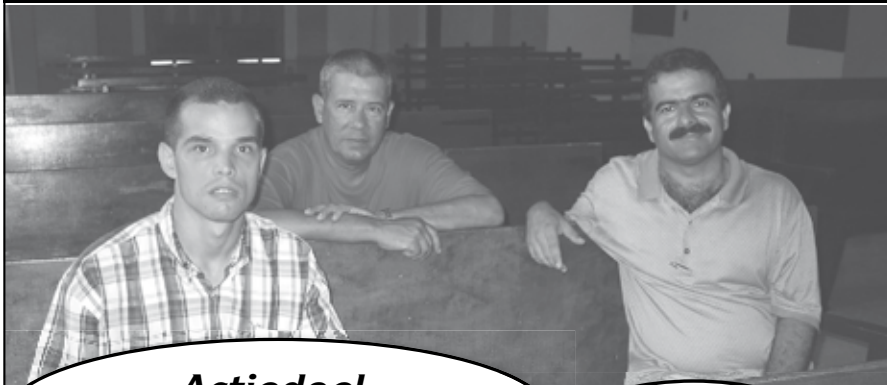

HUDSON TAYLOR
 Stichting Bijbelse Hulpverlening China

3473-76.029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
 Voor info: 06-200 13 173 of www.hudson-taylor.nl

圣经文字

Najaarsactie SEZ

Actiedoel:

Stroom en boeken voor Cuba

Betaalt u mee?

Actienr.: Giro 158116
t.n.v. SEZ, Hardinxveld-
Giessendam

SEZ, Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
tel. 0184 - 61 16 07 b.g.g. 0184 - 61 55 43
e-mail: sez@kliksafe.nl

www.sez.st

De bestuursleden van de SEZ behoren tot de Prot. Kerk in Ned. (herv.),
Herst. Herv. Kerk, Chr. Geref. Kerken, Geref. Gemeenten,
Geref. Gemeenten in Ned. en Oud Geref. Gemeenten.

kina
begrafenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Daag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper
010-450 66 26
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

**Te koop gevraagd:
THEOLOGISCHE BOEKEN**
Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwoferink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

Voor het leveren en leggen van **na-
tuurstenen- en keramische vloeren.**
Alleen eerste klas kwaliteit en steeds
de laagste prijs. Tegelzettersbedrijf
J. Slingerland, 0184-611917.

Familie/ vakantiehuis
"Haus Irmgard" op de Hunsrück
(Duitsland) ± 25 km vanaf de moe-
zel en ± 25 km vanaf de Rijn.
25 slaappleatsen, onderverdeeld
in div. appartementen.
Ook per appartement te huur.
www.hetankermaritiem.nl/
hausirmgard.html
Tel. 06 20735340/ 0620735341

Prachtige chalets en bungalows
in Voorthuizen en Rijssen/Holtten

Vraag onze vernieuwde brochure aan.

... heel eigen

(0548) 36 52 24, www.casafamilia.net

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.**

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelij-
heid betreffende de inhoud van: de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Zorg dichtbij

Actief in uw regio!

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:

- **Huishoudelijke verzorging**
- **Persoonlijke verzorging**
 - Verpleging
- **Psychosociale zorg**

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos

THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen

met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

Wij verzorgen alléén begrafenissen door het gehele land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

• H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Melieste.

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154

Waardenburg T (0418) 652 039

Werkendam T (0183) 701 017

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan **kinderen, jongeren** en **volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autistisch Spectrum Stoornis

Tevens bieden wij hulp bij PGB aanvragen en verlenen.

Voor meer informatie of aanmelding:
010 - 483 64 08

Vestigingslocatie: Alblisserdam

info@rpnederland.nl | www.rpnederland.nl

Boekhandel en Antiquariaat De Roo

Ruim assortiment nieuwe en 2^e hands boeken: Theologie (prekenboeken, levensbeschrijvingen, Bijbelcommentaren), Bijbels (sv), kinderboeken en leesboeken. Ook voor uw cd's en kaarten

www.derooboeken.nl

Van Meelstraat 12 3331 KR Zwijndrecht

078-6124081

Tevens inkoop/taxatie

maandag gesloten gratis parkeren

GELOOF BINNEN DE HULPVERLENING?

LEES WAT ONZE CLIËNTEN
HIERVAN MERKEN IN DE
NIEUWE ELEOSCRIP

NOG GEEN LEZER?
KIJK OP WWW.ELEOS.NL/
ELEOSCRIP EN MELD
JE SNEL AAN VOOR EEN
GRATIS ABONNEMENT!

stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg

Zorg...

Respect...

Aandacht...

Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

Orgelcentrum HET BINNENVELD

In- en verkoop van klassieke orgels

JOHANNUS

DOMUS

UNICO

VIVACE

CONTENT

Onze showroom is geopend op afspraak.

Wim en Jenny Achterstraat
Friesesteeg 56
3911 VR Rhenen
telefoon 0317 - 61 20 10

www.orgelcentrum.nl

Dé inrichter voor Kerk, School en Kantoor

Showroom: Marconistraat 13, 4461 HH Goes

Postadres: Postbus 36, 4400 AA Yerseke

T 0113 57 29 07 F 0113 57 38 73

E info@piethoekman.nl M 06 53 15 47 11

HOEKMAN
GOES - YERSEKE

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.

A. Koster

Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555